

Minister Finansów

Warszawa, 27 czerwca 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 10256
Znak sprawy: DNK1.054.5.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 10256

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10256, złożoną przez Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Janusza Kowalskiego w sprawie powiadomień behawioralnych, przekazuję na ręce Pana Marszałka poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie chciałbym wskazać, że pisma behawioralne zwracały uwagę w sposób bardzo ogólny na potencjalne ryzyko wystąpienia nieprawidłowości podatkowych, a ich celem było zachęcenie do weryfikacji i dobrowolnego skorygowania drobnych błędów. Pisma behawioralne nie służyły jako narzędzia weryfikacji przez podatników wiarygodności ich kontrahentów. W celu ujednoczenia zasad prowadzenia korespondencji w postaci pism behawioralnych dyrektorzy izb administracji skarbowej, pismem Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (Szef KAS) z 11 grudnia 2023 r., otrzymali zalecenia w sprawie zasad wysyłania pism behawioralnych.

Informuję, że w Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) przed wydaniem ww. zaleceń nie były prowadzone odrębne statystyki w zakresie stosowania powiadomień behawioralnych oraz potencjalnych wyników finansowych (wartość korekt). Dysponujemy natomiast danymi w zakresie liczby pism behawioralnych wysłanych przez organy KAS po otrzymaniu ww. zaleceń, liczby reakcji podatników na te pisma (np. złożenie korekty deklaracji, udzielone odpowiedzi) oraz ich efektywności. Informuję, że w okresie od otrzymania zaleceń do ich odwołania organy KAS wystosowały 3.639 pism behawioralnych, odnotowano 1.639 reakcji podatników na pismo, wynik finansowy wyniósł 1.073.798 zł.

Dokonana analiza informacji otrzymanych od dyrektorów izb administracji skarbowej w zakresie realizacji ww. zaleceń Szefa KAS, uwzględniająca również obszary, w których stosowana była korespondencja w postaci pism behawioralnych

oraz charakter reakcji podatników, nie wykazała celowości i zasadności prowadzenia korespondencji w takim trybie. Dodatkowo, pisma behawioralne, z uwagi na ich charakter, nie zawierały wskazania naruszenia konkretnego przepisu prawa. Tym samym wątpliwości podatników budziło jakiego konkretnie zachowania oczekuje organ KAS i jakiej nieprawidłowości ono dotyczy.

Wobec powyższego pismem Szefa KAS z 11 marca 2024 r. zostały odwołane zalecenia w sprawie zasad wysyłania pism behawioralnych. Uprzejmie informuję, że aktualnie w Ministerstwie Finansów nie są prowadzone, ani nie są planowane prace w obszarze objętym ww. zaleceniami.

Jednocześnie informuję, że jeżeli w toku realizowanych przez organy KAS zadań (weryfikacyjne, analityczne) powstają wątpliwości co do prawidłowości dokonanych przez podatników rozliczeń organy te podejmują czynności sprawdzające, które są najmniej inwazyjnym sposobem weryfikacji wykonywania przez podatników obowiązków podatkowych.

Odnosząc się natomiast do zagadnienia narzędzi służących ostrzeganiu konkretnych podatników o potencjalnej nieuczciwości ich biznesowych partnerów wyjaśniam, że w aktualnym stanie prawnym istnieją rozwiązania pozwalające podatnikom na weryfikację rzetelności ich potencjalnych kontrahentów.

Za narzędzie służące takiej weryfikacji uznać można prowadzony przez KAS Rejestr Należności Publicznoprawnych (RNP)¹. W rejestrze gromadzi się informacje o należnościach pieniężnych, podlegających egzekucji administracyjnej, dla których wierzycielem jest naczelnik urzędu skarbowego albo jednostka samorządu terytorialnego. Dane podlegają ujawnieniu w rejestrze, gdy łączna kwota należności pieniężnych wraz odsetkami z tytułu niezapłacenia ich w terminie wynosi nie mniej niż 5000 zł.

Celem utworzenia RNP było m.in. umożliwienie uzyskania wiarygodnej informacji o rzetelności płatniczej potencjalnego lub aktualnego kontrahenta w regulowaniu zobowiązań publicznoprawnych.

Ponadto, w przepisach Ordynacji podatkowej² funkcjonuje instrument, który umożliwia organom podatkowym udostępnianie kontrahentowi podatnika, który prowadzi działalność gospodarczą, informacji o wywiązywaniu się przez podatnika z ciężących na nim obowiązków w zakresie realizacji zobowiązań podatkowych. Jest nim art. 306ia Ordynacji podatkowej, który stanowi podstawę do wydania zaświadczenia na wniosek kontrahenta podatnika, który prowadzi działalność gospodarczą, w którym organ podatkowy informuje o danych wynikających z art. 293 § 3 Ordynacji podatkowej, tj. o:

1. niezłożeniu lub złożeniu przez podatnika deklaracji lub innego dokumentu, do których złożenia był obowiązany na podstawie przepisów ustaw podatkowych,
2. nieujęciu lub ujęciu przez podatnika w złożonej deklaracji lub złożonym innym dokumencie zdarzeń, do których ujęcia był obowiązany na podstawie przepisów ustaw podatkowych,

¹Art. 18a ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, Dz.U. z 2025r. poz. 132, z późn. zm.

² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, Dz. U z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.

3. zaleganiu lub niezaleganiu przez podatnika w podatkach wynikających z deklaracji lub innego dokumentu składanych na podstawie przepisów ustaw podatkowych.

Celem wprowadzenia tych przepisów jest zabezpieczenie interesu kontrahentów (przedsiębiorców) przed nieuczciwymi i nierzetelnymi podmiotami gospodarczymi i zapobieżenie zjawisku nieświadomego angażowania się rzetelnych podatników w różnego rodzaju nadużycia podatkowe. Wynika z nich bowiem możliwość uzyskania przez podatnika, będącego kontrahentem, informacji o sytuacji podatkowej swojego kontrahenta oraz rzetelnej jego oceny. Na wniosek kontrahenta podatnika, tego rodzaju informacje, mogą zostać mu udzielone w formie zaświadczenia wydanego przez organ podatkowy. Przepisy te stanowią zatem ochronę podatników przed poniesieniem konsekwencji nieuczciwości kontrahentów.

Dodatkowo, w tym miejscu wspomnieć można również o prowadzonej przez Szefa KAS³ tzw. białej liście podatników VAT, czyli wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT, która pozwala:

- sprawdzić, czy kontrahent jest czynnym podatnikiem VAT,
- dowiedzieć się, dlaczego kontrahentowi odmówiono rejestracji, wykreślono go z rejestru lub przywrócono zarejestrowanie jako podatnika VAT,
- potwierdzić numer rachunku bankowego, na który podatnik powinien zapłacić swojemu kontrahentowi.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, wyrażam nadzieję, że zostaną one uznane przez Pana Marszałka i Pana Posła za wyczerpujące.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

³ Art. 96b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, Dz. U. z 2025 r. poz. 775.